

KANSEN DOOR VERBINDEN
Kunst en cultuur in Steenwijkerland
2019-2022

‘Een herkenbaar, aantrekkelijk én breed aanbod van kunst en cultuur waar iedereen aan mee kan doen. Daar gaan we voor!’

Vastgesteld : 30 oktober 2018

Inhoudsopgave

Kort samengevat onze visie	
1. Wat is cultuur?	4
2. Waarom is cultuur belangrijk?	5
3. Een omschrijving van ons cultuurprofiel	6
4. Wat hebben we?	9
5. Hoe is het geregeld: rollen en verantwoordelijkheden	21
6. Maatschappelijke trends en ontwikkelingen	22
7. Wensen én aandachtspunten uit het culturele veld	24
8. De vertaling in een visie	27
9. Waar geven we in 2019 – 2022 prioriteit aan?	29
Tot slot	33
Bijlage 1	34

Kort samengevat onze visie:

Wij staan voor

- cultuur als onmisbaar en tijdloos fundament voor een gemeente waar het prettig wonen, werken en recreëren is
- voor een actief cultuurbeleid
- het leggen van verbindingen

Daarom maken we ons sterk voor...

Een bloeiende cultuursector. Met een breed, aantrekkelijk én herkenbaar aanbod aan kunst en cultuur. Een toegankelijk aanbod dat jong én oud stimuleert om mee te doen. Waarom? Omdat we geloven in het belang van cultuur als pijler van onze identiteit, als verbinder met andere leefgebieden én als stimulator van onze lokale economie.

We zien een cultuursector die zich met name richt op:

- onze cultuurhistorische trots
- ons rijke verenigingsleven
- cultuureducatie

Daarbij zien we samenwerking binnen én buiten de cultuursector als sleutel tot succes. We geloven in de eigen kracht van onze inwoners én in die van de cultuurinstellingen en verenigingen zelf. Op die manier zorgen we met elkaar voor een duurzame cultuursector, klaar voor de toekomst.

De door het veld genoemde wensen, aandachtspunten en prioriteiten zijn voor ons belangrijke uitgangspunten voor een gedeelde cultuurvisie. De verdere totstandkoming van deze visie treft u aan in de volgende hoofdstukken.

1. Wat is cultuur?

Cultuur is de leefstijl van een samenleving; de vorm, inhoud en geestelijke gerichtheid van menselijk handelen.

Aan de leefstijl van een gemeenschap ontlene mensen hun identiteit. Niet verwonderlijk, want wat en hoe we doen, zegt iets over wie we zijn. Een leefstijl ontwikkelt zich door de jaren heen. Zo geven tradities, overleveringen en het materiële culturele erfgoed ons een goed beeld van hoe het er vroeger aan toe ging. En, kunnen we aan de hand van de hedendaagse gebruiken een omschrijving van onze huidige leefstijl geven.

Veel oude en bestaande culturen zijn in onze gemeente bijeengebracht. Per kern of gebied zijn de volksaard en –gebruiken verschillend. En ook de cultuur(historie) en het cultureel erfgoed verschillen van elkaar. Juist deze verscheidenheid karakteriseert onze gemeente en maakt ons gebied aantrekkelijk om te werken, wonen en recreëren én om te bezoeken.

Hier hebben we het over!

Cultuur is een breed begrip. En daarom is goed om aan te geven wat we in deze visie bedoelen als we het over cultuur hebben:

- cultureel erfgoed / cultuurhistorie / cultuurlandschap
- podiumkunsten en met name: podia, festivals, amateurkunst en cultuureducatie
- beeldende kunst
- bibliotheek en mediabeleid
- cultuurtoerisme

2. Waarom is cultuur belangrijk?

Kunst en cultuur zijn belangrijke onderdelen van onze samenleving. Waarom we dat vinden? We zien cultuur als pijler van onze identiteit, als verbinder met andere leefgebieden én als stimulator van onze lokale economie.

2.1 Cultuur als pijler van onze identiteit

Dan hebben we het over de identiteit van zowel ieder afzonderlijk als van de gemeente in z'n geheel. Cultuur draagt bij aan je persoonlijke ontwikkeling. Je leert ervan, het is leuk om te doen en je leert mensen kennen. Een bloeiende cultuursector zorgt daarmee voor een aangenaam woon-, werk- en verblijfsklimaat. En dat draagt bij aan de identiteit – en dan bedoelen we de herkenbaarheid – van de gemeente.

2.2 Cultuur als verbinder met andere leefgebieden

De maatschappelijke waarde van cultuur is al vaak bewezen. Meedoen aan culturele activiteiten zorgt voor sociale contacten, kan mensen uit eenzaamheid halen, heeft een positief effect op de gezondheid, draagt bij aan het gevoel van veiligheid, zorgt voor samenhang binnen een gemeenschap en heeft ook nog eens een lerende component.

2.3 Cultuur als stimulator van onze lokale economie

Cultuur heeft ook een economisch belang. Investerings in cultuur waarbij nadrukkelijk de verbinding met de toeristische sector wordt gezocht, zijn een stimulans voor de lokale economie. En dat heeft op zijn beurt weer een positief effect op bijvoorbeeld de werkgelegenheid.

De gemeente voert autonoom beleid op het gebied van cultuur. Er is weinig wet- en regelgeving, behalve de Wet Stelsel Openbare Bibliotheken en wetgeving op het gebied van lokale omroepen. Daarnaast zetten we samen met de scholen, het Rijk en de provincie in op cultuureducatie. Investeren in een actief cultuurbeleid loont wel degelijk. Zowel vanwege de verbindende als de preventieve functie. Daarom hechten we aan een goed en inspirerend klimaat op het gebied van kunst en cultuur, zowel in kwantitatieve als kwalitatieve zin. Daarnaast wordt cultuur gezien als een belangrijke 'plus' om in deze gemeente te wonen en te werken en om als toeristen in onze gemeente te verblijven.

3. Een omschrijving van ons cultuurprofiel

Het landelijk gebied van onze gemeente wisselt buurtschappen af met dorpen en stadjes én de oude vestingstad Steenwijk, die ook het winkel- en uitgaanscentrum is.

De hoge (bossen, heide en zand) en lage gebieden (Weerribben en Wieden) liggen op fiets- en wandelafstand van elkaar en zijn een van de vijftien toeristische regio's die Nederland rijk is.

De aard van de bevolking en de gebruiken, de cultuur(historie) en het cultureel erfgoed verschillen per kern en gebied.

De karakters van onze kleine en grotere kernen vinden hun oorsprong in een gevarieerde historie. Vollenhove: bisschops- en 'paleizenstad' (havezaten), Blokzijl (het rijke handelsstadje) en Kuinre die ooit aan de Zuiderzee lagen. De inwoners van Giethoorn, Ossenzijl, Nederland en Kalenberg leefden in voorgaande eeuwen van landbouw, veenwinning en visserij. De grote meren, Wieden en Weerribben, de akkerbouw- en veeteeltgebieden, de weren (petgaten) en ribben (legakkers), maar ook de dijken, houtwallen, heidevelden en bossen zijn hiervan een tastbare herinnering. En dan is er nog de Kolonie van Weldadigheid in Willemsoord. Een stukje cultureel erfgoed van jewelste.

Deze grote variatie en verscheidenheid, gecombineerd met de landschappelijke rijkdom en de meer stedelijke cultuur van Steenwijk biedt veel kansen en mogelijkheden. Dit geldt voor de versterking van de culturele infrastructuur, maar ook voor afstemming van beleid in het kader van ruimtelijke ordening, natuur en landschap, recreatie en toerisme. Dit alles levert een prominente bijdrage aan het leef-, werk- en woonklimaat in onze gemeente.

3.1 Hier staan we op het gebied van cultuur

- We staan voor een gemeente waar het prettig wonen, werken en recreëren is.
- Onze gemeente is afwisselend en gevarieerd op het gebied van landschap en erfgoed.
- De culturele infrastructuur past bij een middelgrote gemeente zoals de onze (zie bijlage 1).
- Er zijn drie speerpunten ten aanzien van ons (materiële) cultureel erfgoed: behouden, ontwikkelen en beleven.
- We streven ernaar dat musea en historische verenigingen op eigen kracht publieksbereik en –participatie vergroten.
- Cultuur(historie) moet in relatie met toerisme nog verder te worden uitgebouwd.
- Gemeentearchief: deze archieven zijn openbaar, steeds meer digitaal beschikbaar en, voor historisch onderzoek, gratis raadpleegbaar voor de inwoners.
- Theater De Meenthe heeft met zijn kleine en grote zaal het aantal van 52.000 bezoekers in het seizoen 2017-2018 gehaald.
- Sinds 2011 wordt er een samenhangend beleid op het gebied van de cultuureducatie voor het primair onderwijs gerealiseerd. Het Platform Cultuureducatie Steenwijkerland, bestaande uit culturele en cultuurhistorische instellingen en de directies van het primair onderwijs, voert dit beleid uit.
- Meer dan 100 verenigingen zijn actief op het gebied van cultuur in onze gemeente. De onderlinge betrokkenheid is de kracht van de amateurkunst en het cement in onze samenleving.
- Er wordt kunst in de openbare ruimte gerealiseerd in overleg met de kernen en wijken, de gemeentelijke kunstcollectie is in kaart gebracht en openbaar gemaakt.

- Gemeentelijke investeringen: overeenkomstig onze visie zijn plekken waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten en zich kunnen ontspannen van groot belang. Er is de laatste jaren fors geïnvesteerd in accommodaties zoals de dorpshuizen en multifunctionele centra (mfc's) en in theater/evenementenhal De Meenthe.
- Subsidiebeleid: sinds 2012 is de huidige subsidieregeling amateurkunst van kracht. De subsidies op de musea zijn geharmoniseerd en vanaf 2014 ontvangen alle musea en historische verenigingen een waarderingssubsidie.

3.2 De sterke en zwakke kanten, de uitdagingen en de bedreigingen

<p>Sterk</p> <p>Rijke cultuurhistorie Prachtige afwisselende cultuurlandschappen Toeristische trekpleisters zoals Giethoorn Verenigingsleven in alle kernen Hoog aantal vrijwilligers Dorpshuizen/mfc's in groot aantal kernen Aanwezigheid van culturele voorzieningen (bibliotheken, theater annex evenementenhal De Meenthe, dependance Scala) Kunst in de openbare ruimte Grotere en kleine evenementen (zoals corso's, Kopje Cultuur, muziekevenementen) Toegankelijke gemeentelijke archieven Goede structuur cultuureducatie primair onderwijs Anne Beeltje Cultuurprijs J.C. Bloem poëzieprijs</p>	<p>Zwak</p> <p>Geografisch grote afstanden – hierdoor richt de inwoner zich voor bepaalde voorzieningen op omliggende gemeenten</p> <p>Aanbod van kunst en cultuur in de gemeente is onvoldoende bekend bij de inwoners</p> <p>Beperkt aantal professionele instellingen Weinig onderscheidend aanbod Veel kleine verenigingen</p>
<p>Kansen</p> <p>Integrale samenwerking tussen cultuur, toerisme en erfgoed Optimaliseren publieksbereik en –participatie musea Cultuureducatie binnen- en buitenschools bevorderen Samenwerking verenigingen versterken door inzet combinatiefunctionaris Cultuur is middel om participatie te verhogen en zelfredzaamheid te versterken</p>	<p>Bedreigingen</p> <p>Vergrijzing Individualisering Dreigend tekort aan vrijwilligers Exploitaties van voorzieningen die onder druk staan</p>

4. Wat hebben we?

4.1 Erfgoed

Onder het erfgoed verstaan we de monumenten, archeologie en het cultuurlandschap, de musea en historische verenigingen en het gemeentelijk archief. We willen ons erfgoed behouden, ontwikkelen en (laten)beleven. Om dit te realiseren moet er afstemming zijn tussen de beleidsonderdelen cultuur, toerisme en erfgoed.

De musea en historische verenigingen zetten zich in voor cultuurbehoud door de diverse collecties en tradities in stand te houden. We willen de inzet van de hier actieve vrijwilligers ondersteunen door stimuleringsubsidies voor gezamenlijke projecten.

4.1.1 Musea en historische verenigingen

Waar staan we?	<p>Het primaat van het bewaren, beschrijven en tonen van de lokale geschiedenis ligt in onze gemeente voornamelijk bij het particulier initiatief.</p> <p>Op dit moment zijn er vijf musea en twee historische verenigingen waarmee de gemeente een subsidierelatie onderhoudt. In Steenwijk zijn dat het Stadsmuseum, dat de geschiedenis van de vestingstad vertelt, en de collectie van Krop, gehuisvest in Rams Woerthe, die een bovenregionale uitstraling heeft. Het Kermis- en Circusmuseum is tijdelijk gesloten, momenteel wordt de collectie gewaardeerd op museale waarde. In Vollenhove bevindt zich Cultuurhistorisch Centrum Land van Vollenhove en in Blokzijl Het Gildenhuis, dat de geschiedenis vertelt van de koopmansstad. Tenslotte hebben we Museumboerderij 't Olde Maat Uus, dat de geschiedenis van Giethoorn en zijn inwoners verbeeldt. De twee zelfstandige verenigingen zijn gevestigd in Oldemarkt: Historische Vereniging IJsselham, en in Steenwijk: de Historische Vereniging Steenwijk.</p> <p>Het Stadsmuseum en het Kropmuseum in Steenwijk, Het Gildenhuis in Blokzijl en 't Olde Maat Uus in Giethoorn zijn als museum geregistreerd.</p> <p>Vanaf 2014 ontvangen alle vijf musea en twee historische verenigingen jaarlijks een waarderingssubsidie (basisbedrag).</p> <p>Alle musea worden gerund door het particulier initiatief. De musea drijven grotendeels op de inzet van vrijwilligers.</p> <p>Steenwijkerland kent ook twee goedbezochte (natuur) Bezoekerscentra, namelijk De Wieden in Sint Jans klooster (Natuurmonumenten) en de Weerribben (Staatsbosbeheer) in Ossenzijl.</p>
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Behoud, beheer en attractief houden van de eigen collecties ➤ Publieksbereik en –participatie vergroten door samenwerking met andere partijen ➤ Educatieve projecten ontwikkelen voor het primair onderwijs
Wat is de uitdaging?	<p>De gemeente streeft ernaar dat de musea en historische verenigingen, behalve dat ze de organisatie in stand houden en de collectie beheren, in samenwerking met elkaar én met andere partijen projecten ontwikkelen en uitvoeren.</p> <p>Om de binnenstad van Steenwijk nog aantrekkelijker te maken moet de beleving, sfeer en authenticiteit worden versterkt. We gaan het verhaal van Steenwijk vertellen en een onmisbaar onderdeel hiervan is de rijke</p>

	<p>geschiedenis. Nog dit jaar worden gezamenlijk de eerste stappen gezet om de prominente rol die de musea hierin hebben, uit te werken.</p> <p>Voor de Historische Vereniging IJsselham is het van belang de verbindende schakel te zijn tussen de natuur van De Weerribben en de cultuurhistorie.</p>
--	---

4.1.2 Archieven

Waar staan we?	<p>Onder het gemeentearchief wordt in de eerste plaats verstaan de op grond van de Archiefwet 1995 formeel naar de archiefbewaarplaats overgebrachte archieven. De archieven hebben na overbrenging niet meer primair een functie voor de bedrijfsvoering, maar krijgen als cultureel erfgoed een publieksfunctie. De archieven worden dan openbaar en zijn, voor historisch onderzoek, gratis raadpleegbaar door de burger. Het gemeentearchief biedt daarnaast ook onderdak aan voor de geschiedschrijving waardevolle lokale particuliere archieven.</p> <p>In de afgelopen jaren is het volgende gerealiseerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - periodieke organisatie Dag van de Geschiedenis (v.h. Archiefvandaag) - alle toegangen, een beeldbank en het gehele openbare bevolkingsregister op het internet geplaatst - crowdsourcing-project om alle openbare bevolkingsregisters digitaal te ontsluiten - groei van het internetgebruik (2500 zoekacties in 2006, ruim 85.000 in 2018) - verwerving particuliere archieven en collecties sinds 2008 - succesvolle inzet social media (Facebook en Twitter) - erfgoedlessen aan basisscholieren - cursussen archiefonderzoek en oud schrift voor volwassenen
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Behoud van waardevolle archieven voor het nageslacht (zowel gemeentelijke als particuliere archieven) ➤ Bron voor historisch en genealogisch onderzoek ➤ Bron voor de recht- en bewijszoekende burger ➤ Bron voor controle en verantwoording van de overheid ➤ Burger kennis te laten nemen van de bronnen in het gemeentearchief en daarmee van de geschiedenis van de gemeente
Wat is de uitdaging?	<ul style="list-style-type: none"> - Verdere ontwikkeling van de digitale dienstverlening, waarbij rekening wordt gehouden met aan de ene kant de maatschappelijke wens om zoveel mogelijk openbaar en digitaal te maken en aan de andere kant de eisen vanuit de privacywetgeving en het auteursrecht - Een duurzaam beheer voor digitale archieven - Samenwerking met het Historisch Centrum Overijssel om de complexe uitdagingen waarvoor het gemeentearchief staat, efficiënter het hoofd te kunnen bieden en onze inwoners beter van dienst te kunnen zijn

4.1.3 Monumenten, archeologie en cultuurlandschappen.

Waar staan we?	<p>Monumenten en landschap dragen bij aan de identificatie met de gemeente, de stad, het dorp en de straat. Ze geven betekenis aan ons leven. Erfgoed kan ook een gevoel van trots oproepen. Trots voor de woon- en/ of werkplaats. Op dit moment hebben we 282 rijksmonumenten, 192 gemeentelijke monumenten en 3 beschermde stads- en dorpsgezichten (Vollenhove, Blokzijl en Giethoorn inclusief Jonen en Dwarsgracht). Verder loopt een proces om de Koloniën van Weldadigheid (o.a. Willemsoord) op de UNESCO-lijst voor werelderfgoed te plaatsen.</p> <p>Ook op archeologisch gebied bevat het grondgebied van de gemeente belangrijke waardevolle terreinen. De gemeente heeft een eigen Archeologische Waarden- en Beleidskaart op laten stellen waarin de archeologische waarden en verwachtingen voor het hele grondgebied van de gemeente in kaart zijn gebracht.</p> <p>Boven het maaiveld vormt het (cultuur)landschap, naast de gebouwde omgeving, een belangrijk onderdeel van de identiteit en het aanzien van de gemeente.</p> <p>Typerend voor Steenwijkerland is de diversiteit aan waardevolle landschappen. Er is veel water en er zijn bossen, stuwwallen, heidevelden, vennetjes, glooiende akkers, rietkragen en polders. De vele contrasten tussen hoog en laag, droog en nat, dicht en open, maken het landschap buitengewoon. Nationaal Park Weerribben-Wieden ligt in het hart van Steenwijkerland en kenmerkt zich door een unieke flora en fauna. Het is het grootste laagveenmoeras van Europa.</p>
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> ➤ We willen ons materiële erfgoed behouden, ontwikkelen en beleven.
Wat is de uitdaging?	<p>In de Erfgoednota Steenwijkerland 2012-2014, 'een nieuwe toekomst voor het verleden' is vastgelegd hoe de gemeente om wil gaan met haar (materiële) cultureel erfgoed.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inpassing cultuurhistorie in bestemmingsplannen en omgevingsplan • Rol cultuurhistorie in aantrekkingskracht gemeente • Erfgoed in onderwijs en als onderdeel van de Open Monumentendag • Monumentaal groen • Richtlijnen welstands- en monumentencommissie over verruiming mogelijkheden toepassing duurzame maatregelen

4.1.4 UNESCO-nominatie Koloniën van Weldadigheid

Waar staan we?	<p>Sinds 2012 wordt in samenwerking tussen verschillende overheden in Nederland en België gewerkt aan de nominatiedossier om de Koloniën van Weldadigheid de status van Werelderfgoed te laten krijgen. Willemsoord (inclusief De Pol) is een van de Koloniën van Weldadigheid in Nederland en België die in de race zijn voor de status van Werelderfgoed.</p> <p>In 1818 startte Johannes van den Bosch in Frederiksoord met de Maatschappij van Weldadigheid. Zijn ideaal was om mensen die in</p>
----------------	---

	<p>armoede leefden en/of van de rafelranden van de samenleving, een nieuwe kans te bieden. Hij wilde ze leren om een nieuw leven op te bouwen in een normaal, gedisciplineerd en eerlijk arbeidersbestaan. Woeste gronden in Drenthe (Frederiksoord/Wilhelminaord/Boschoord), Overijssel (Willemsoord en De Pol) en Fryslân (Oost- en Westvierdeparten) werden ontgonnen en tussen 1818 en 1824 werden er in het gebied 400 kolonistenwoningen gebouwd, waarvan 100 in Willemsoord. Daarnaast werden er ook gemeenschappelijke voorzieningen als kerken, scholen en werkplaatsen gebouwd. Dit waren de vrije Koloniën, waar men door hard werken werd opgevoed en het de bedoeling was dat men te zijner tijd als goede burgers terug zou terugkeren in de samenleving.</p> <p>Bijna 200 jaar later is de opzet van Koloniën van Weldadigheid nog goed te herkennen in het landschap. De kaarsrechte, door bomen omzoomde lanen, de strak in het gelid staande koloniewoningen en de begraafplaatsen vertellen in Willemsoord en De Pol nog steeds het verhaal van de Koloniën en hun bewoners. Een uniek verhaal en een uniek gebied dat, samen met de andere Koloniën van Weldadigheid het verhaal vertelt van bijna 200 jaar geleden en daardoor binnen de gemeente ook een waardevol cultureel erfgoed vormt.</p>
<p>Wat is de uitdaging?</p>	<p>Wanneer de Koloniën van Weldadigheid aangewezen worden als Werelderfgoed, geldt dit als een soort ‘Michelinster’ voor het gebied. Aanwijzing tot Werelderfgoed, betekent een erkenning op wereldniveau van de aanwezige waarden! De status van Werelderfgoed maar ook het nominatieproces brengen zeker voordelen en kansen met zich mee. (Inter)nationale belangstelling voor het gebied zal toenemen. Hier wordt al op ingespeeld door het ontwikkelen van diverse bezoekerscentra/informatiepunten en ook lokale initiatieven sluiten aan bij het verhaal van de Koloniën van Weldadigheid. De geschiedenis van de Koloniën van Weldadigheid en hun weerslag op het landschap kunnen zo doorgegeven worden aan toekomstige generaties. De (toekomstige) Werelderfgoedstatus kan ook prima als marketinginstrument in internationaal verband gebruikt worden. Het is een uniek middel om het gebied en de producten daaruit te promoten.</p> <p>Niet alleen de zichtbare herinneringen in het landschap zijn belangrijk, ook het sociale experiment van de Koloniën van Weldadigheid biedt waardevolle lessen voor het heden en stof voor een maatschappelijk debat. Dit is een potentie die de Koloniën van Weldadigheid zouden kunnen aanboren door maatschappelijke partners uit te nodigen om hiermee aan de slag te gaan.</p>

4.2 Podiumkunsten

Hieronder vallen een breed scala aan uitvoerende kunsten zoals theater, muziek, dans, literatuur en andere vormen. Afhankelijk van de grootte en de werkvelden wordt er onderscheid gemaakt tussen professionele kunsten, amateurkunst en cultuureducatie.

We hebben als gemeente geen verantwoordelijkheid voor de productie van professionele podiumkunsten, zoals het in stand houden van een theater- of een muziekgezelschap. Deze rol zien we ook niet weggelegd voor de komende jaren. Wel zijn we bereid podia in stand te houden waarop dit uitgevoerd kan worden.

In de afgelopen jaren zijn er dan ook grote investeringen gedaan in de dorpshuizen en mfc's, De Meenthe en in De Buze.

4.2.1 Podia

Waar staan we?	Op vele plaatsen in onze gemeente worden optredens en uitvoeringen verzorgd: <ul style="list-style-type: none"> - De Buze: uitvoeringen popmuziek en kleine festivals - 19 dorpshuizen en mfc's waarvan De Burght in Vollenhove en Dalzicht in Oldemarkt de grootste zijn - Naast de dorpshuizen en De Buze worden ook kerken, de bibliotheek en andere onverwachte locaties als podium gebruikt - Tenslotte vormen de horecabedrijven regelmatig podia voor livemuziek - Rabotheater De Meenthe (zie 4.2.2)
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Behoud van plekken waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten en zich kunnen ontspannen en zich kunnen presenteren.
Wat is de uitdaging	Om de dorpshuizen en wijkgebouwen toekomstbestendig te houden is het van belang de besturen te faciliteren bij het dagelijks onderhoud en het opstellen van meerjarige onderhoudsplannen.

4.2.2 De Meenthe

Waar staan we?	Rabo Theater De Meenthe is het theater- en evenementencomplex van Steenwijkerland. Het theater is voorzien van een theaterzaal met 605 stoelen, een kleine zaal die plaats biedt aan 127 gasten, foyers en een evenementenhal met een capaciteit van 2500 staanplaatsen of 1500 zitplaatsen. In 2016 is voor het eerst de grens van 40.000 bezoekers voor professionele theatervoorstellingen doorbroken en dat liep in 2017 op tot 52.200 bezoekers. Het totaalbezoek aan De Meenthe is gestegen naar 170.000.
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Biedt een afwisselend en veelzijdig theaterprogramma ➤ Is een professioneel podium voor beoefenaars van de kunsten, zowel voor amateurs als voor professionals ➤ Heeft een actieve en stimulerende rol ten aanzien van de amateurkunst ➤ Werkt samen met de culturele instellingen in onze gemeente
Wat is de uitdaging?	In 2016 is het gebouw in eigendom overgedragen aan de gemeente, waarbij ook is besloten dat het subsidie gehandhaafd blijft voor de exploitatie van de theater- en evenementenvoorzieningen. Het is nu zaak voor het bestuur van De Meenthe om vormen te vinden waarbij de exploitatie gezond blijft. Voor 2019 en verdere jaren worden er nieuwe subsidieafspraken gemaakt met het bestuur van De Meenthe in relatie tot onze cultuurvisie .

4.2.3 Festivals, evenementen.

Festivals en evenementen versterken de aantrekkelijkheid van de gemeente als woon- en verblijfplaats. Door het jaar heen vinden er tal van evenementen plaats, die door het particulier initiatief worden georganiseerd. Van gemeentewege is er betrokkenheid in het vergunningstraject en financiële betrokkenheid, omdat een aantal evenementen financieel wordt ondersteund, zoals Kopje Cultuur en het in 2015 gehouden Textielfestival, maar ook een tentoonstelling van kunstwerken in park Rams Woerthe.

Aangezien er grote kosten zijn verbonden aan de organisatie van evenementen in de buitenlucht, streven wij ernaar om dit onderdeel op korte termijn af te stemmen met het vergunningenbeleid op het gebied van de evenementen.

We zullen de organisatie van evenementen van (boven)regionale allure blijven ondersteunen. Ook staan we open voor nieuwe initiatieven, waaraan we echter wel voorwaarden verbinden. Deze moeten aantoonbaar (boven)regionaal van karakter zijn, een verbinding hebben met toerisme en ter promotie van onze gemeente kunnen dienen.

Algemeen.

Waar staan we?	<p>Er vinden tal van festivals en evenementen plaats in onze gemeente. Het culturele veld organiseert dit zelfstandig.</p> <p>Wij richten onze aandacht op de grote evenementen zoals de twee corso's en Kopje Cultuur, en hebben daarnaast oog voor de kleinere evenementen die zich specifiek richten op een onderdeel (bijvoorbeeld Klassiek Blokzijl) of beperken tot eigen stad of dorp.</p> <p>In 2017 kwamen wij bij de provincie in aanmerking voor een subsidieregeling die bedoeld was voor gemeenten die zich willen onderscheiden op het gebied van o.a. kunsten, evenementen of erfgoed.</p> <p>Wij wilden niet vooruitlopen op het nog te voeren debat over de vast te stellen cultuurvisie Steenwijkerland. Maar een aantal uitkomsten van de bijeenkomsten met de inwoners en (kunst)uitvoerders en belanghebbenden in 2017, gaven ons aanleiding een aanvraag in te dienen voor het cultuurprofiel evenementen, omdat dit heel natuurlijk aansloot bij de uitkomsten van deze avonden.</p>
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vergroten aantrekkelijkheid van de gemeente ➤ Actieve cultuurparticipatie ➤ Deskundigheidsbevordering ➤ Netwerkvorming ➤ (Digitale) cultuuragenda ➤ Podium voor initiatieven op het gebied van de amateurkunst
Wat is de uitdaging?	<p>Bij de totstandkoming van een integraal gemeentelijk evenementenbeleid zal er rekening worden gehouden met de gevolgen van beleidskeuzes voor de culturele festivals. Tevens zal worden onderzocht of er een onderverdeling voor de evenementen is aan te brengen, bijvoorbeeld landelijk, bovenregionaal, regionaal, kern- of wijkgericht.</p> <p>Met de extra impuls van de Provinciale regeling wordt de actieve cultuurparticipatie bevorderd, de kwaliteit van evenementen en festivals verbeterd en organisatoren gefaciliteerd.</p>

4.2.4 Amateurkunst

De kracht van de amateurkunst in Steenwijkerland is de onderlinge betrokkenheid. Dit uit zich in een sterk verenigingsleven en een groot cultuurhistorisch besef. We willen de cultuurparticipatie verhogen en daarmee de plaats van kunst en cultuur in de samenleving borgen voor de toekomst. Steenwijkerland koestert haar diversiteit in culturele verenigingen die haar oorsprong kent in de verschillende kernen. Nieuwe inwoners, soms met een niet-westerse achtergrond, vergroten die diversiteit en voegen nieuwe elementen en culturele uitingen toe.

We verlangen van onze amateurkunstverenigingen maatschappelijke betrokkenheid.

Waar staan we?	Duizenden inwoners van de gemeente Steenwijkerland zijn actief als amateurkunstenaar op het gebied van beeldende kunst, muziek, dans, theater, schrijven en nieuwe media. In onze gemeente is er dan ook een grote verscheidenheid aan verenigingen die actief zijn op dit gebied. De grote hoeveelheid aan verenigingen is te linken aan het aantal kernen in de gemeente. Dit alles maakt dat er een stevige basisstructuur van diverse amateurverenigingen is. De verenigingen laten regelmatig van zich horen en verzorgen tal van concerten en presentaties op verschillende plaatsen in onze gemeente.
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vergroten participatie (in het bijzonder jongeren) ➤ Vergroten zichtbaarheid van de verenigingen ➤ Stimuleren van culturele initiatieven voor en door amateurkunstenaars ➤ Maatschappelijk betrokken verenigingen ➤ Samenwerking stimuleren met partners in de zorg en sport
Wat is de uitdaging?	Een goede kwaliteit van de amateurkunst moet ertoe leiden dat de toegankelijkheid van kunst voor een breed publiek wordt vergroot en een hogere deelname wordt bereikt. Wij zien de amateurkunstverenigingen als een belangrijke sociale basis in de maatschappij. We dagen de verenigingen uit mee te bewegen met een veranderende tijd om bestaansrecht te behouden. Zij kunnen bijdragen aan het vinden van antwoorden op maatschappelijke vraagstukken ten aanzien van het sociaal domein en vrijetijdsbesteding, waarbij vergrijzing als kans wordt gezien. Dit vereist wel dat de verenigingen hierbij in de breedte worden ondersteund.

4.2.5 Cultuureducatie

Cultuureducatie is onmisbaar voor de vorming van jonge mensen tot kritische volwassenen. Via cultuuronderwijs ontwikkelen kinderen hun talenten, maken zij kennis met schoonheid en leren zij de waarde van kunst te begrijpen. Het versterken van de creativiteit van kinderen maakt ze klaar voor de toekomst en daarom blijven we de cultuureducatie primair onderwijs op onderdelen steunen.

Waar staan we?	Cultuureducatie primair onderwijs: Cultuurmenu primair onderwijs: sinds 2011 wordt een samenhangend beleid voor cultuureducatie gerealiseerd waarbij de twee beleidsterreinen cultuur en onderwijs elkaar versterken. Cofinanciering: gemeente en het onderwijs ondersteunen de jaarlijkse afname van culturele (inclusief erfgoed) activiteiten voor het basisonderwijs. Deskundigheidsbevordering en de ontwikkeling van doorgaande leerlijnen zijn pijlers, met als doel een betere verankering van het beleid.
----------------	---

	<p>Een Platform Cultuureducatie, waarin naast de culturele en cultuurhistorische instellingen het onderwijs is vertegenwoordigd door de directeuren van het primair onderwijs, is verantwoordelijk voor de ontwikkeling en afzet van de cultuureducatie.</p> <p>De cultuurcoach stimuleert deelname aan cultuur en verbindt cultuur met andere sectoren in de gemeente. De cultuurcoach is in dienst bij het onderwijs en werkt voor het onderwijs en het culturele veld. De gemeente financiert de inzet van de cultuurcoach.</p> <p>Cijfers: 36 basisscholen nemen structureel deel; jaarlijks 3 activiteiten per leerling; totaal ca. 3.470 leerlingen; ca. 11.800 activiteiten. 14 contactpersonen cultuureducatie op de scholen (Interne Cultuur Coördinatoren).</p> <p>Cultuureducatie voortgezet onderwijs: hierin hebben we geen gemeentelijke taak. Dit wordt uitgevoerd door het onderwijs in samenwerking met de culturele partners.</p>
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Alle leerlingen in het primair onderwijs maken kennis met kunst en cultuur, zowel door actieve (meedoen) als door passieve (kijken, luisteren, genieten) deelname ➤ Alle culturele instellingen en het onderwijs werken samen om de beleidsdoelen te realiseren
Wat is de uitdaging?	<p>Verankering van cultuureducatie in de Steenwijkerlandse samenleving d.m.v.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • integratie in het schoolplan (doorgaande leerlijnen, aansluiting bij de kerndoelen); • verbinden met andere beleidsterreinen (o.a. sport/beweging, welzijn) en • het culturele veld stimuleren om in samenwerking met het onderwijs projecten ten behoeve van de cultuureducatie te ontwikkelen. <p>Onze uitdaging is de cultuureducatie te verbinden met andere beleidsterreinen en het culturele veld te stimuleren om samen met het onderwijs projecten te ontwikkelen.</p> <p>De inzet van een combinatiefunctionaris speelt hierbij een pro-actieve en verbindende rol.</p> <p>De kosten van het Cultuurmenu worden gefinancierd door het onderwijs, de gemeente en een bijdrage van de provincie. Lokale en provinciale budgetten worden gekoppeld voor een efficiënte en effectieve inzet van de middelen.</p>

4.2.6 SCALA, centrum voor beeldende kunsten

SCALA is het centrum voor beeldende kunsten voor onze gemeente. De activiteiten worden voor een groot deel uitgevoerd in De Meenthe en op locatie in onze gemeente.

Waar staan we?	<p>Scala biedt cursussen aan op het gebied van muziek, beeldende kunst en nieuwe media en is gevestigd in het Rabo Theater De Meenthe. Het doel is om zoveel mogelijk kinderen en jongeren in aanraking te brengen met cultuur in de gemeente Steenwijkerland. De amateurkunstverenigingen krijgen een sterkere rol in het lokale cultuuraanbod en worden in aanraking gebracht met het onderwijs.</p>
----------------	--

	<p>Tot en met 2018 is op basis van gemeentelijke uitgangspunten een maatwerkpakket samengesteld dat is samengevat in de volgende programmalijnen:</p> <p><i>Kennismaking, oriëntatie en eerste scholing</i></p> <p>Het doel is om zoveel mogelijk kinderen en jongeren in aanraking te brengen met cultuur in de gemeente Steenwijkerland. De amateurkunstverenigingen krijgen een sterkere rol in het lokale cultuuraanbod en worden in aanraking gebracht met het onderwijs.</p> <p><i>Scholing en verdieping tot 18 jaar</i></p> <p>Het doel van deze programmalijn is kinderen en jongeren tot 18 jaar verdere scholing en verdieping te geven in alle kunstdisciplines.</p> <p><i>Amateurkunst/netwerkfunctie</i></p> <p>In deze programmalijn staat de amateurkunst centraal. Deze programmalijn is gericht op een prominentere rol voor de amateurkunstverenigingen in het onderwijs, maar ook in de eigen culturele en sociaal maatschappelijke omgeving.</p> <p>Via de Amateurkunstcarrousel passeren in een aantal jaren alle kunstdisciplines de revue, samen met het primair onderwijs in de gemeente. De kinderen maken op relatief jonge leeftijd kennis met een kunstdiscipline en kunnen zich vervolgens in hun vrije tijd, buitenschools, verder laten scholen samen met Scala en een amateurkunstvereniging. De vraag vanuit het onderwijs is leidend voor de discipline die dat jaar centraal staat. Per jaar kunnen een beperkt aantal scholen meedoen.</p>
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gevarieerd aanbod voor jongeren op alle disciplines ➤ Er zijn doorgaande leerlijnen, zowel binnen- als buitenschools (verdieping) ➤ Doorstroming bewerkstelligen naar amateurkunstverenigingen ➤ Samenwerking met de culturele instellingen in onze gemeente in het kader van de cultuurparticipatie ➤ Aansluiting zoeken bij de doelgroepen in het sociale domein: mensen in een kwetsbare positie, ouderen.
Wat is de uitdaging?	<p>Er is besloten 2018 te zien als overgangsjaar. Scala voert de reguliere taken van 2017 uit.</p> <p>Voor 2019 en verdere jaren worden er nieuwe subsidieafspraken met Scala gemaakt in relatie tot onze cultuurvisie.</p>

4.3. Beeldende kunst

Het aankopen en tentoonstellen van beeldende kunst en het plaatsen van kunst in de openbare ruimte draagt bij aan de integratie van kunst in de samenleving en aan de visuele aantrekkelijkheid van de gemeente als woon- en werklocatie.

Waar staan we?	<p><i>Kunst in de openbare ruimte</i></p> <p>Gezamenlijk met de plaatselijke belangenverenigingen realiseren van kunst in de wijken en kernen. Hierbij geven we niet alleen onze gemeente identiteit maar ook de plek waar het wordt toegepast.</p> <p><i>Kunstcollectie gemeente Steenwijkerland</i></p>
----------------	---

	<p>Naast de collectie Krop bestaat de kunstcollectie van Steenwijkerland uit 3-dimensionaal werk, schilderijen en tekeningen. De collectie wordt op peil gehouden en uitgebreid met jaarlijks een aantal aankopen van beeldend kunstenaars uit onze gemeente. Er is daarvoor jaarlijks een bepaald budget beschikbaar. De kunstcommissie is belast met de aankopen ten behoeve van de collectie.</p> <p><i>Tentoonstellen van beeldende kunst</i></p> <p>Sinds de verbouwingen van het gemeentehuis is er geen plaats meer voor exposities. Wel ondersteunen we de Galerie Steenwijk, gehuisvest in de bibliotheek, waar incidenteel onze eigen collectie wordt geëxposeerd en er jaarlijks een tentoonstelling wordt georganiseerd rondom een kunstenaar uit Steenwijkerland.</p>
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Het aankopen en tentoonstellen van beeldende kunst en het plaatsen in de openbare ruimte draagt bij aan de integratie van kunst in de samenleving en aan de visuele aantrekkelijkheid van de gemeente als woon- en werklocatie
Wat is de uitdaging?	<p>Het plaatsen van nieuwe kunstwerken in de openbare ruimte is gekoppeld aan (her-)ontwikkeling van een gebied, zoals het parkeerdek aan de Gasthuispoort in samenhang met de toegepaste kunst van Nicolas Dings, maar ook vaak particulier initiatief. Het gaat hier dan om bijvoorbeeld wijk- en dorpsverenigingen die hiervoor het koppengeld inzetten maar ook andere financieringsbronnen kunnen aanboren. Daar waar mogelijk ondersteunen wij deze initiatieven.</p> <p>De gemeentelijke kunstcollectie is beoordeeld en vastgesteld. Het openbaar maken en de afstoting van datgene dat niet tot de collectie behoort, dient te worden uitgevoerd.</p> <p>Faciliteren en borgen van de Commissie Beeldende Kunst, die ons van advies kan voorzien over het te voeren beleid op het gebied van de beeldende kunst.</p>

4.4. Media

Onder media benoemen we het beleid op het gebied van het bibliotheekwerk en de lokale omroep. Dit zijn de beleidsterreinen waaraan wettelijke voorschriften zijn verbonden.

4.4.1 Bibliotheek

Waar staan we?	<p>We maken gebruik van het bibliotheekstelsel en de bibliotheek maakt onderdeel uit van het landelijke bibliotheeknetwerk. De bibliotheek moet aan de volgende 5 functies voldoen: het ter beschikking stellen van kennis en informatie, het bieden van mogelijkheden voor ontwikkeling en educatie, het bevorderen van lezen en het kennismaken met literatuur, het organiseren van ontmoeting en debat en het laten kennismaken met kunst en cultuur.</p> <p>De bibliotheek Kop van Overijssel is een plek waar iedereen, ongeacht sociale of economische achtergrond, vrije toegang heeft tot kennis, informatie en cultuur.</p> <p>Verspreid over Steenwijkerland zijn er zeven bibliotheeklocaties, twee afhaal- en brengpunten en een uitleenpost. Naast de centrale locatie in Steenwijk zijn</p>
----------------	---

	<p>er vestigingen in Vollenhove, Sint Jans klooster, Giethoorn, Kuinre, Oldemarkt en Steenwijkerwold. Er zijn afhaal- en brengpunten in Waneperveen en Blokzijl en een uitleenpost in Kalenberg.</p> <p>In 2017 is het ledenaantal van de Bibliotheek licht gedaald van 10.653 naar 10.331 leden: dit is 23.8% van de inwoners van Steenwijkerland. Daarentegen is het aantal leden via het onderwijs gestegen tot 1.871. In totaal zijn er daarmee 12.326 leden in 2017 en dat is significant meer dan in 2016.</p> <p>Hiermee scoort de Bibliotheek Kop van Overijssel weer boven het landelijke gemiddelde van 22%.</p> <p>50 vrijwilligers en 22 parttimers zijn werkzaam in de bibliotheekfuncties, totaal 8,4 fte. Daarnaast werken er nog 36 vrijwilligers via het Taalpunt.</p> <p>In 2017 waren de vestigingen van de bibliotheken in totaal 133½ uur per week geopend.</p>
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> ➤ De bibliotheek maakt deel uit van het landelijke netwerk ➤ Laagdrempelige voorziening voor leesbevordering en kennismaking met literatuur voor jong en oud ➤ Maakt kennis en informatie toegankelijk voor mensen voor wie de samenleving erg ingewikkeld is ➤ Heeft een rol in het voorkomen/terugdringen van laaggeletterdheid ➤ Aanvullende rol bij de digitale ontsluiting van lokaal erfgoed en cultuur én bij het in stand houden van de streektaal. ➤ Ontplooit initiatieven met lokale partners (schrijversfestival, fablab)
Wat is de uitdaging?	<p>Om bij te dragen aan ons doel om ervoor te zorgen dat iedereen kan deelnemen aan de samenleving wordt er in 2018 een meerjarenbeleidsplan voor de aanpak van laaggeletterdheid aan de raad aangeboden. Belangrijke elementen in de aanpak zijn: verbreden van de aanpak naar laaggecijferdheid en digitale vaardigheden, het versterken van de signalering (en toeleiding) en het verbeteren van het aanbod door het meer toe te spitsen op de taalvaardigheden die de inwoner nodig heeft om deel te kunnen nemen aan in de samenleving. De bibliotheek is de plek bij uitstek die een bijdrage levert in het voorkomen en/of compenseren van kwetsbaarheid waar de zelfredzaamheid van de burgers kan worden vergroot door hen meer digitaal zelfredzaam te maken en het percentage laaggeletterden te verminderen door taal- en rekenlessen en leesbevorderingsactiviteiten.</p> <p>De bibliotheek moet in de beleidsvoornemens haar rol pakken in de transformatie van het sociaal domein en de accenten leggen op</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bestrijden sociaal isolement: vergroting zelfredzaamheid van de burgers door toegankelijke informatievoorzieningen voor mensen voor wie de samenleving erg ingewikkeld is en hen meer digitaal zelfredzaam maken. - Bevordering participatie door voorkomen/terugdringen van laaggeletterdheid van volwassenen. - Cultuureducatie – kinderen leren lezen en via literatuur hun wereld en kennis vergroten. - Samenwerkingsverbanden aangaan met partners in het sociale domein. <p>Voor 2019 en verdere jaren worden er nieuwe subsidieafspraken met de bibliotheek gemaakt in relatie tot onze cultuurvisie.</p>

4.4.2 Stichting Lokale Omroep Steenwijkerland (SLOS)

Het voortbestaan van de lokale omroep staat onder druk. Dit is niet in de eerste plaats een geldkwestie, maar meer de voorwaarden die er door de belangenorganisaties van de omroepen worden gesteld. Er moet samenwerking worden gezocht met andere lokale omroepen en zo mogelijk een organisatie worden gevormd. Dit proces verloopt moeizaam en waar mogelijk zullen we dit proces ondersteunen.

Waar staan we?	In onze gemeente is de Stichting Lokale Omroep Steenwijkerland gevestigd. Op grond van de mediawet heeft de gemeente de wettelijke taak om de lokale omroep te bekostigen. We hebben echter geen rol in het functioneren van de omroep.
Doelen	➤ Programma's maken die gericht zijn op de culturele en maatschappelijke behoefte van onze inwoners
Wat is de uitdaging?	Het voortbestaan van de lokale omroep staat onder druk. De brancheorganisatie stelt voorwaarden aan de grootte van de omroep en die zijn in dit gebied moeilijk te realiseren. Zo moet bijvoorbeeld het minimale bereik van de omroep 200.000 inwoners zijn. Hiervoor zou er dan een heel grote lokale omroep moeten worden opgericht, die meerdere gemeenten beslaat. Wij ondersteunen de lokale omroep in hun streven om programma's te maken die gericht zijn op al onze inwoners. Hiervoor is het van belang dat er geïnvesteerd wordt in de professionalisering van de medewerkers en indien nodig in de huisvesting.

4.5. Cultuur en toerisme

De cultuursector en de toeristische sector in onze gemeente kunnen elkaar versterken. Het toeristisch beleid van de gemeente is gericht op het versterken van de lokale economie en daarmee op het creëren van werkgelegenheid: meer toeristen, verspreid over het jaar en over het gebied! Ondernemers in ons gebied richten zich in toenemende mate op doelgroepen die meer dan gemiddeld geïnteresseerd zijn in cultuur. Dit in combinatie met het feit dat cultuur minder afhankelijk is van weersomstandigheden en cultuur verspreid over het gebied wordt aangeboden geeft kansen voor een nadere intensivering van de samenwerking tussen deze beleidsvelden.

Hoe cultuur toerisme kan versterken blijkt bijvoorbeeld uit het Textielfestival, dat in 2017 voor de tweede keer is georganiseerd in Oldemarkt en omgeving en de productie Storm over de Beulaeke. Deze combinaties, natuurbeleving, kunst en handwerk en/of cultuurhistorie en promotie, van onze gemeente trok bezoekers uit het gehele land.

We streven ernaar om kunst en cultuur als vaste waarde in de beleidsvelden toerisme en erfgoed op te nemen.

Waar staan we?	In 2009 heeft de gemeenteraad de 'Visie Toerisme & Recreatie; kwaliteit en samenwerking' vastgesteld. Toerisme is belangrijk voor de lokale economie van Steenwijkerland. Door meer verbinding te leggen met cultuur(historie) kan ons gebied nog aantrekkelijker worden voor de toerist. In het najaar van 2018 wordt
----------------	--

	<p>een nieuwe toeristisch-recreatieve visie ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad.</p> <p>Op het gebied van toerisme werkt de gemeente nauw samen met de Stichting Weerribben-Wieden. Ook deze stichting ziet kansen voor verbinding van natuur met cultuur(historie).</p>
Doelen	<p>➤ De opgave voor de komende jaren is de samenwerking tussen cultuur en toerisme te intensiveren en mogelijk verder te versterken</p>
Wat is de uitdaging?	<p>Kansen zijn er voldoende. De sector Toerisme is sterk in de gemeente. Circa 14% van de werkgelegenheid in de gemeente hangt hiermee samen. Ook in economisch mindere tijden wordt door de gemeente en de provincie geïnvesteerd in toerisme, juist vanwege het stimuleren van de lokale economie. We hebben in de gemeente veel te bieden op het gebied van cultuur en cultuurhistorie. Dit kan veel beter toeristisch worden benut. We streven ernaar om kunst en cultuur onderdeel te laten worden van de beleidsvelden erfgoed en toerisme.</p>

5. Hoe is het geregeld: rollen en verantwoordelijkheden

In de cultuursector zijn er voor de diverse overheden verschillende – soms ongeschreven – rollen en verantwoordelijkheden.

Het Rijk is verantwoordelijk voor de subsidiëring van grootschalige culturele instellingen, manifestaties en festivals. Ook stimuleert het Rijk experimenten en voorbeeldprojecten. Daarnaast is het Rijk verantwoordelijk voor het inkomensbeleid van kunstenaars.

De provincie wordt doorgaans verantwoordelijk gehouden voor de spreiding van voorstellingen en activiteiten. En ook voor het subsidiëren van ondersteuningstaken, zoals de begeleiding van instellingen. De provincie heeft een taak in het in stand houden van kleinschalig kinder- en jeugdtheater én ze vervult een rol bij zaken die uiting geven aan de regionale identiteit (zoals regionale omroepen, dialecten, regionale musea). Ook het stimuleren van samenwerking ziet de provincie als haar taak (bijvoorbeeld de herstructurering van de bibliotheken).

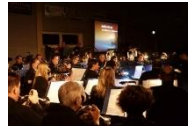
De gemeente maakt het lokale cultuurbeleid. Daarbij is de samenstelling en dichtheid van de bevolking, de identiteit en ambitie het uitgangspunt.

We hebben de zorg voor:

- a. het financieren van die voorzieningen die we voor de culturele infrastructuur van de gemeente noodzakelijk achten (lokale musea, archieven, lokale omroep, bibliotheek e.d.);
- b. het subsidiëren van activiteiten op het gebied van onder meer de beeldende kunst, de amateurkunst en de kunsteducatie;
- c. het in stand houden en laten bespelen van podiumkunstaccommodaties.

Ook nemen we als gemeente over het algemeen niet zelf de rol op als beheerder of als organisator van het cultuuraanbod. We zien met name de volgende rollen voor ons:

- a. stimuleren, zodat er voldoende, divers en kwalitatief goed aanbod beschikbaar is voor onze inwoners en dat daarmee de cultuurparticipatie verhoogt;
- b. faciliteren, van culturele instellingen en verenigingen;
- c. subsidiëren: met financiële middelen dragen we bij aan het uitvoeren van de agenda;
- d. initiëren, van samenwerkingsverbanden om de posities van de lokale cultuur te bevorderen.

6. Maatschappelijke trends en ontwikkelingen

Onze samenleving is volop in beweging. Ontwikkelingen volgen elkaar snel op. Dat geldt ook voor de culturele sector. Met welke trends en ontwikkelingen hebben we te maken?

6.1. Het spanningsveld tussen creativiteit en zakelijkheid

De cultuursector wordt vandaag de dag gekenmerkt door een nieuwe zakelijkheid. En dat is niet zonder reden. De forse (rijks)bezuinigingen op het gebied van cultuur vragen sinds enkele jaren om een culturele sector die bedrijfsmatiger werkt, zelf meer sponsoring binnenhaalt en zich meer profileert. De term 'cultureel ondernemerschap' is hier een rechtstreeks gevolg van. Een culturele instelling heeft hierdoor naast de gebruikelijke aandacht voor creativiteit en inhoud, ook een zakelijke rol te vervullen. We merken dat dit – om budgettaire redenen – vaak in één persoon verenigd moet worden. Dat is niet altijd een makkelijke opgave, aangezien er sprake is van twee verschillende expertises.

De zorg voor een efficiënte bedrijfsvoering kan een verschraving van het culturele aanbod tot gevolg hebben. Minder populaire vormen van cultuur zijn tenslotte minder in interessant als deze financiële tekorten met zich meebrengen. Dat is jammer, want een breed cultureel aanbod zorgt voor een brede cultuurparticipatie.

6.2. De behoefte aan zekerheid tegenover de vraag om flexibiliteit

Natuurlijk willen we graag flexibel in kunnen spelen op ontwikkelingen om ons heen. Aan de andere kant geeft een planning voor de langere termijn houvast in een tijd waarin veranderingen elkaar snel opvolgen. Culturele instellingen hebben, mede vanwege het risico op bijvoorbeeld bestuurdersaansprakelijkheid bij financiële tegenvallers, behoefte aan zekerheid. Dit loopt echter niet in de pas met ons subsidiebeleid, waarbij we met name de nadruk leggen op flexibiliteit en daardoor niet of nauwelijks subsidie voor meerdere jaren toezeggen. Dit leidt er ook toe, dat culturele instellingen vaak 'last minute' moeten werken en geregeerd worden door de waan van de dag.

6.3. De kloof tussen oude en nieuwe generaties

Natuurlijk is de wereld aan verandering onderhevig. En dat is in culturele sector niet anders. Het percentage Nederlanders dat deelneemt aan culturele uitingen vormt daarop een positieve uitzondering. Dat percentage blijft op een constant peil. De manier waarop we participeren in het culturele leven verandert wél.

We zien dat de traditionele cultuuruitingen – zoals toneel en dans – de meeste bezoekers in de oudere leeftijdscategorie trekken. De generaties erna hebben – geconfronteerd met onder meer nieuwe technologische ontwikkelingen, minder vrije tijd, een groter aanbod – heel andere voorkeuren. Ze consumeren cultuuruitingen veel meer via o.a. (social) media, leggen zich minder vast en kiezen voor flexibiliteit.

Nieuwe inwoners, soms met een niet-westerse achtergrond, vergroten die diversiteit en voegen nieuwe elementen en culturele uitingen toe.

7. Wensen en aandachtspunten uit het culturele veld.

Wat vinden de culturele instellingen zelf? Waar lopen zij tegenaan en wat zijn hun wensen? Hoe kijken onze inwoners tegen de cultuursector aan? Om dat in beeld te brengen, hebben we een aantal avonden georganiseerd om met iedereen daarover in gesprek te gaan.

Deze punten kwamen naar voren tijdens onze gesprekken met culturele instellingen, verenigingen en inwoners:

1. Er is behoefte aan een gedeelde cultuurvisie en een helder subsidiebeleid
2. Er liggen kansen om deskundigheid te bundelen als er beter wordt samengewerkt
3. Cultuureducatie voor jongeren wordt als onderscheidend speerpunt gezien
4. Er is weinig capaciteit én aandacht voor marketing en zichtbaarheid
5. Het risico van teveel concurrentie en vervlakking ligt op de loer
6. We hebben te maken met vergrijzing en een tekort aan vrijwilligers

7.1. Behoeftte aan een gedeelde cultuurvisie en een helder subsidiebeleid

Uit onze gesprekken met het veld blijkt, dat veel instellingen en verenigingen de komst van een cultuurvisie toejuichen. Vaak zijn eigen visies uitgesteld totdat de gemeentelijke cultuurvisie is vastgesteld.

Juist vanwege het uitgebreide culturaanbod, de geografische spreiding en de verschillende identiteiten van de kernen, is er behoefte aan samenhang tussen de algemene cultuurvisie en de visies van de afzonderlijke cultuurinstellingen. Niet alleen om van elkaar te leren, maar ook om meer uiting te geven aan het culturele 'gezicht' van Steenwijkerland.

Naast de wens voor een breed gedragen cultuurvisie, is er ook behoefte aan een helder en eenduidig subsidiebeleid. De huidige subsidieregels beperken zich tot de amateurkunst. De subsidie aan de grote culturele instellingen zijn nog teveel gebaseerd op de historie ('zo doen we het altijd') en te weinig op hun bijdrage aan ons culturele klimaat. Voor de overige terreinen ontbreekt een beleidslijn. Hierdoor is de sturing beperkt en lopen we kansen, bijvoorbeeld om te innoveren en talent verder te ontwikkelen, mis.

Als het om de inhoud van de cultuurvisie gaat, bleek tijdens de gesprekken dat inwoners vooral hechten aan een brede en krachtige culturele infrastructuur. Dit werd veel belangrijker gevonden dan (nationale) positionering. Wel is geconstateerd, dat het culturaanbod binnen de gemeente breder én onderling meer onderscheidend zou moeten zijn.

7.2. Meer deskundigheid door samenwerking

Veel instellingen en verenigingen zien kansen door een betere samenwerking. Zowel binnen de eigen culturele sector als daarbuiten.

Vooraf tussen de grote culturele instellingen is de samenwerking op dit moment beperkt. Maar ook de samenwerking tussen grote en kleine instellingen, tussen amateurverenigingen onderling én tussen culturele instellingen en zelfstandige kunstenaars kan beter.

Het biedt kansen om kennis en ervaring te delen, talenten te ontwikkelen en het cultuuraanbod beter op elkaar af te stemmen.

Ook de samenwerking tussen de cultuursector en aangrenzende gebieden als recreatie & toerisme en erfgoed (monumenten, archeologie en het cultuurlandschap, musea, historische verenigingen en het gemeentelijk archief) is op dit moment bescheiden. In een gemeente met zo'n rijke cultuurhistorie als Steenwijkerland wordt het als opvallend ervaren, dat het historisch erfgoed zo op zichzelf staat en zelden een link met cultuur wordt gelegd. Een betere samenwerking tussen deze sectoren kan leiden tot een meer onderscheidend aanbod en daarmee tot een toename van bezoekers en toeristen.

7.3. Cultuureducatie voor jongeren als onderscheidend speerpunt

Cultuureducatie voor jongeren is tijdens de gespreksavonden een veelbesproken onderwerp gebleken. Het wordt als onmisbaar voor de culturele, creatieve, maatschappelijke én persoonlijke ontwikkeling van jongeren gezien. Daarom is het de wens om dit een hoge prioriteit in het gemeentelijk cultuurbeleid te geven.

7.4. Weinig capaciteit én aandacht voor marketing en zichtbaarheid

Binnen de cultuursector is weinig aandacht voor en kennis van marketing. Dat heeft als gevolg dat de ontwikkeling naar een aanbod dat meer vraaggericht is, zich nog niet goed doorzet. Ook de zichtbaarheid (het 'verkopen') van het aanbod is nog niet optimaal. En dat is jammer, want daardoor blijven (economische) kansen liggen.

7.5. Kans op teveel concurrentie en vervlakking

Ook in de cultuursector is sprake van concurrentie. Aan de ene kant komt dit doordat mensen mobiel zijn en verder kunnen kijken dan alleen naar het lokale aanbod. Aan de andere kant zien we met elkaar dat ook het aanbod flink is toegenomen. Vooral in de zomermaanden zijn er zoveel festivals en evenementen, dat zo langzamerhand een vorm van elkaar wegconcurreren kan ontstaan.

In een poging om bezoekers en klanten te trekken, ligt ook het risico van vervlakking van het culturele aanbod op de loer. Dat is niet alleen op lokaal niveau zo. Ook landelijk is dit in steeds meer theaters te zien.

7.6. Vergrijzing en tekort aan vrijwilligers

De vele vrijwilligers zijn een drijvende kracht achter ons culturele leven. Het werven en behouden van vrijwilligers blijkt in de hele cultuursector een grote opgave. Tijdens onze gesprekken gaven een aantal cultuurorganisaties aan, dat zij te kampen hebben met een tekort aan vrijwilligers. Een logisch gevolg daarvan is, dat de vrijwilligers die er wél zijn vaak worden overvraagd. Vergrijzing wordt bij verenigingen genoemd als oorzaak hiervan. Zij hebben behoefte aan een centrale sturing op het gebied van het werven van vrijwilligers. Bijvoorbeeld door een centraal bestand dat zij kunnen raadplegen en het centraal aanbieden van de verplichte BHV-opleiding.

8. De vertaling in een visie

De door het veld genoemde wensen, aandachtspunten en prioriteiten zijn voor ons belangrijke uitgangspunten voor een gedeelde cultuurvisie.

We staan voor cultuur als onmisbaar en tijdloos fundament voor een gemeente waar het prettig wonen, werken en recreëren is. Cultuur spiegelt, prikkelt en vertelt de verhalen over wie we zijn en ooit waren. Het geeft ons een gedeelde identiteit. Cultuur verbindt ons als gemeenschap, het zorgt voor een gevoel van saamhorigheid, heeft waarde voor de persoonlijke ontwikkeling, legt verbindingen met andere leefgebieden en draagt bij aan een prettige woonomgeving. Daarmee is het voor onze eigen inwoners een belangrijke component van onze leefbaarheid.

Daarnaast kan cultuur – in een goede samenwerking met aangrenzende sectoren als recreatie & toerisme en erfgoed – zorgen voor een aantrekkelijk klimaat voor bezoekers. En dat is interessant voor onze lokale economie.

We staan voor een actief cultuurbeleid. De vele (grote) culturele instellingen, verenigingen en activiteiten willen we begeleiden en stimuleren. Daarbij blijft de eigen kracht van verenigingen, instellingen én inwoners een belangrijk uitgangspunt. De inzet op cultuur als vakgebied blijft onverminderd bestaan. Waarom? Omdat we baat hebben bij een gezonde cultuursector, die voor iedereen – jong én oud – toegankelijk is en uitdaagt om mee te doen. Een cultuursector waarin goed wordt samengewerkt, met een aanbod dat op elkaar is afgestemd. Daarbij leggen we de nadruk op cultuureducatie voor de jeugd, ons rijke verenigingsleven én onze cultuurhistorische trots.

We staan voor het leggen van verbindingen. Niet alleen binnen de culturele sector, maar ook daarbuiten. Samenwerking zien we als sleutel tot succes. Daarbij kijken we met name ook naar de aangrenzende sectoren als onderwijs, recreatie & toerisme en erfgoed.

Hier maken we ons sterk voor!

Een bloeiende cultuursector. Met een breed, aantrekkelijk én herkenbaar aanbod aan kunst en cultuur. Een toegankelijk aanbod dat jong én oud stimuleert om mee te doen. Waarom? Omdat we geloven in het belang van cultuur als pijler van onze identiteit, als verbinder met andere leefgebieden én als stimulator van onze lokale economie.

We zien een cultuursector die zich met name richt op:

- onze cultuurhistorische trots
- ons rijke verenigingsleven
- cultuureducatie

Daarbij zien we samenwerking binnen én buiten de cultuursector als sleutel tot succes. We geloven in de eigen kracht van onze inwoners én in die van de cultuurinstellingen en verenigingen zelf. Op die manier zorgen we met elkaar voor een duurzame cultuursector, ook in de toekomst.

In onze visie geloven we in de eigen kracht van inwoners, culturele instellingen en verenigingen. We begeven ons nadrukkelijk niet op het pad van de markt en laten dat over aan de werking van vraag en aanbod. Wel kunnen we stimuleren (bijvoorbeeld van samenwerking), faciliteren (bijvoorbeeld van nieuwe burgerinitiatieven) én ondersteuning bieden (bijvoorbeeld aan vrijwilligers). Ook is onze rol groter naarmate we verenigingen en instellingen vragen een bijdrage te leveren aan gemeentelijke doelstellingen die niet tot hun kerntaak behoren. Onze inzet op een brede cultuurparticipatie (jong én oud moet mee kunnen doen) is daar een voorbeeld van. Hierbij hebben we zeker een taak bij de zorg voor goede basisvoorzieningen.

9. Waar geven we prioriteit aan en hoe gaan we het doen?

Hier gaan we met elkaar de komende jaren prioriteit aan geven:

1. Iedereen moet mee kunnen doen en daarom stimuleren we brede cultuurparticipatie
2. We leggen nadruk op cultuureducatie voor de jeugd
3. We maken ons sterk voor een verdere professionalisering van de cultuursector
4. We vergroten de zichtbaarheid van de cultuursector en zorgen daarmee ook voor de herkenbaarheid van het culturele gezicht van de gemeente
5. We scherpen onze eigen rol als stimulator én opdrachtgever verder aan

9.1 Stimuleren brede cultuurparticipatie

Cultuur kan een bijdrage leveren aan de invulling van een betekenisvol leven voor mensen. De reden om mee te doen aan culturele activiteiten kan voor iedereen verschillend zijn. Er is een grote groep mensen die prima in staat is zichzelf te redden. Zij vinden zelf hun weg naar cultuurevenementen en activiteiten. Maar voor sommigen is dit minder vanzelfsprekend, bijvoorbeeld jongeren in de leeftijd van 12-25 jaar, de ouderen of onze nieuwe inwoners. Wij willen de culturele organisaties uitdagen extra aandacht te hebben voor deze groepen, zodat ook zij kennismaken met cultuur en ervaren welke toegevoegde waarde het kan hebben óf dat ze dit kunnen blijven ervaren.

Om een brede cultuurparticipatie te creëren én te behouden, is een zorgvuldig afgewogen culturaanbod essentieel. Een aanbod dat zich richt op alle doelgroepen – jong én oud – met culturele items op verschillende niveaus. Een goede programmamatrix, waarin ook een culturele leerlijn is verwerkt. Een aanbod dat voor iedereen toegankelijk is.

Hier gaan we voor:

- Amateurkunstverenigingen blijven zien als een belangrijke sociale basis in de maatschappij
- Kwalitatief voldoende hoogwaardige voorzieningen, zodat mensen zoveel mogelijk uit hun deelname kunnen halen
- Een ruime diversiteit in het aanbod van voorzieningen, zodat verschillende smaken, talenten, culturen en kunstvormen aan bod kunnen komen
- Een toegankelijk aanbod van voorzieningen. Niet alleen bereikbaar voor degenen die het zich kunnen veroorloven, maar ook voor inwoners die minder draagkrachtig zijn
- Voldoende geografische spreiding van voorzieningen, zodat deze bereikbaar zijn voor iedereen, ongeacht de woonplaats

A. Goede programmamatrix voor bibliotheek, Meenthe en Scala, met de volgende eisen

- Voor iedere doelgroep wat wils
- Accent op de cultuureducatie
- Laagdrempelig programmeren
- Aansluitend in samenwerking met elkaar als culturele instellingen
- Verspreid over de kernen
- Amateurkunstveld erbij betrekken

B. Aanboren nieuwe doelgroepen door het culturele veld

- Diversiteit in aanbod (amateur) kunst stimuleren
- Aandacht voor niet-traditionele en nieuwe kunstvormen
- Aandacht voor jong talent
- (Nieuwe) inwoners betrekken bij cultuuraanbod
- Samenwerkingsverbanden leggen met instellingen recreatie & toerisme en het sociale domein

C. Integrale aanpak cultuur, sport en welzijn door de gemeente

Cultuur kan ook bijdragen als middel om andere doelen te bereiken binnen de sociale opgaven op het gebied van jeugd, WMO en participatie. Het kan gelden als intrinsieke motivatie waarvoor mensen in de actiestand willen komen, als manier om te werken aan het vergroten van zelfvertrouwen en succes te ervaren. Het positioneren van cultuur binnen deze beleidsterreinen vraagt aandacht.

- Verenigingsondersteuning in de breedte zodat verenigingen mee kunnen bewegen in deze veranderende tijd om bestaansrecht te behouden
- Gemeente gaat het activeren van de verbindingen tussen de sectoren ondersteunen
- Vrijwilligersbeleid ontwikkelen voor sport en cultuur
- Doelgroepen zoals ouderen, jongeren 12-25 jaar naar ook onze nieuwe inwoners, actief betrekken bij deelnemen aan culturele activiteiten
- Ouderen actief betrekken bij het vrijwilligerswerk in de culturele sector
- De lokale omroep moet er naar streven programma's te maken die gericht zijn op al onze inwoners

9.2 Nadruk op cultuureducatie voor de jeugd

Cultuureducatie staat al jaren prominent op de gemeentelijke cultuuragenda. Voor jong en oud. Cultuureducatie voor de jeugd heeft onze prioriteit. Niet verwonderlijk, want het kan Steenwijkerland onderscheiden als gemeente die werk maakt van de culturele ontwikkeling van de jeugd. Nuttige bijkomstigheid is dat het bijdraagt aan de samenwerking tussen verenigingen en scholen én aan een prettige woon- en leeromgeving voor jongeren.

Hier gaan we voor:

- Elk kind moet zijn eigen opvattingen over kunst, erfgoed en cultuur kunnen vormen
- We verbinden binnen- en buitenschoolse cultuureducatie aan elkaar. En we zorgen dat duidelijk is welke route (jonge) deelnemers kunnen volgen van kennismaken naar oriënteren én van oriënteren naar bekwamen en excelleren
- Een goede aansluiting van het cultuuronderwijs van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs.
- We ondersteunen amateurkunst en talentontwikkeling

Zo gaan we het doen:

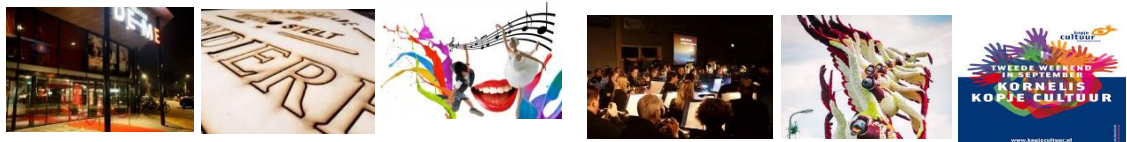
- A. Elk kind moet zijn eigen opvattingen over kunst, erfgoed en cultuur kunnen vormen
- Een breed cultuuraanbod voor de jeugd bij De Meenthe, bibliotheek en Scala
  - Een hechte samenwerking tussen scholen en culturele instellingen (Platform Cultuureducatie Steenwijkerland)
  - Aanbieden Cultuurmenu
  - We willen de cultuurcoach structureel inzetten ten behoeve van de verankering van de cultuureducatie in het onderwijs.
- B. We verbinden binnen- en buitenschoolse cultuureducatie met elkaar
- Curriculum cultuureducatie jeugd wordt integraal opgesteld
  - Integratie in het schoolplan
  - Platform Cultuureducatie stimuleert pilotprojecten voor integratie cultuureducatie in het onderwijs
  - Stimuleren culturele veld om in samenwerking met het onderwijs projecten ten behoeve van de cultuureducatie te ontwikkelen
  - De vraag van het onderwijs naar cultuur educatieve projecten ophalen bij het onderwijs
- C. We ondersteunen amateurkunst en talentontwikkeling
- Door inzetten en handhaving van stimuleringsubsidies onder condities
  - Deskundigheidsbevordering aanbieden aan de culturele verenigingen
  - In overleg met het veld talentontwikkeling stimuleren
  - Handhaven van jeugd cultuurfonds

9.3 Toekomstbestendig maken van de cultuursector.

Samenwerking is een belangrijke voorwaarde om de cultuursector toekomstproof te maken. Samenwerking zowel binnen als buiten de culturele sector.

Hier gaan we voor:

- Een betere samenwerking tussen diverse culturele organisaties, verenigingen en evenementen. Om de bewoners nog meer te betrekken bij het culturele leven wordt de mogelijkheid geboden om tijdens een jaarlijks te organiseren feedback te geven op het culturele aanbod en de evenementen van het afgelopen jaar
- We stimuleren en versterken de samenwerking tussen cultuur en de beleidsvelden onderwijs, recreatie & toerisme, archieven en erfgoed
- We werken het profiel cultuurevenementen uit. Deze provinciale regeling is een extra impuls die de actieve cultuurparticipatie bevordert, de kwaliteit van evenementen en festivals verbetert en organisatoren faciliteert.
- We stimuleren cultureel ondernemerschap

Zo gaan we het doen:

- A. Stimuleren en versterken van de samenwerking
- Delen van kennis tussen diverse culturele organisaties, verenigingen en evenementen
  - Evenementenacademie(onderdeel van de uitvoering cultuurprofiel evenementen): hierbij delen docenten en ervaringsdeskundigen hun kennis over de organisatie van evenementen via een serie inspirerende workshops.
  - Culturaanbod afstemmen door digitale cultuuragenda
  - De gezamenlijke beleidsvelden cultuur, onderwijs, recreatie & toerisme en erfgoed 'uitdagen' voor jaarlijks gezamenlijk project tussen de sectoren
  - Stichting Weerribben-Wieden moet aansluiting krijgen bij het culturele veld en werkt samen met het Platform Cultuureducatie
- B. In overleg met het culturele veld overgaan tot het vormen van een netwerk/culturele raad en het taakgebied verder ontwikkelen
- Vertegenwoordiging uit de verschillende geledingen en doelgroepen
  - Delen van kennis en bevordert samenwerking
  - Beheren digitale cultuuragenda
  - Toetsen voortgang en kwaliteit van de evenementen
  - PR en communicatie en marketing
  - Uitvoeren cultuurcyclus: jaarlijks een cultuurdebat organiseren
  - Vrijwilligerspoule culturele sector
- C. Stimuleren cultureel ondernemerschap
- Geen/zo min mogelijke subsidieafhankelijke relatie creëren
  - Een eis bij projecten voor toekenning gemeentelijk subsidie is sponsoring en subsidies van anderen/bedrijfsleven
  - Culturele startups

9.4 Vergroten zichtbaarheid cultuursector en herkenbaarheid gemeente

Een goede marketing vanuit een gezamenlijk belang en een gedeelde visie is belangrijk om de zichtbaarheid van de cultuursector te vergroten. Ook voor de gemeente valt hier wat te halen. Een bloeiende cultuursector geeft de gemeente een herkenbaar cultureel gezicht.

Hier gaan we voor:

- Er komt meer aandacht voor pr en communicatie
- We kijken naar afstemming én spreiding van evenementen
- We gaan cultuur en monumenten méér profileren en een relatie leggen met toerisme
- We betrekken het bedrijfsleven erbij

Zo gaan we het doen:

- Uitwerking Verhaal van Steenwijk/Steenwijkerland
- Instellen Culturele Raad/netwerkvorming
- Marketing en pr-plan opstellen ter profilering van de cultuursector
- Structureel overleg culturele en toeristische sector
- Bedrijfsleven interesseren als promotor/sponsor van evenementen
- Via workshops ondernemers en cultuursector met elkaar in contact brengen

9.5 Aanscherpen eigen rol als stimulator en opdrachtgever

Ook onze eigen rol moeten we goed tegen het licht houden. Niet alleen in onze rol om te faciliteren, stimuleren en te ondersteunen, maar ook in onze rol als subsidieverstrekker en daarmee soms ook als opdrachtgever van de drie professionele culturele instellingen .

Hier gaan we voor:

- Voor de culturele instellingen De Meenthe, Bibliotheek Kop van Overijssel en Scala voeren we prestatiecontracten in
- We onderschrijven de waarde en functie van netwerkvorming
- We passen ons (subsidie)beleid aan onze visie aan

Hoe gaan we het doen:

A. Invoeren prestatiecontracten

- Door overleg komen tot gezamenlijke afspraken die leiden tot vertaling van beleidsdoelstellingen naar prestaties van de drie grote culturele instellingen
- Hiervoor wordt een subsidiebedrag geormerkt waarbij ruimte in het contract wordt gelaten voor (eenmalige) projecten en innovatie
- Stimuleringssubsidies instellen om accenten te kunnen aanbrengen

B. Netwerkvorming/instellen culturele raad

- Faciliteren en ondersteunen met een cultuurmakelaar

C. Subsidiebeleid aanpassen aan visie

- Beleidsuitgangspunten vertalen in opdrachten, waarbij het culturele veld betrokken wordt bij het aangeven van de prioriteiten
- Spreiding over de gemeentelijke kernen stimuleren
- Vernieuwing stimuleren zonder jarenlange vaste toekenning voor nieuwe evenementen

D. Beleid kunst in de openbare ruimte

Wij willen samen met de commissie beeldende kunst het beleid op het gebied van kunst in de openbare ruimte verder ontwikkelen.

Tot slot

Cultuur is iets van ons allemaal. En dat is geen loze kreet. Cultuur zegt tenslotte iets over onze identiteit. De identiteit van ons als individu, als groep, als inwoner van een van onze kernen én als Steenwijkerland in z'n geheel. Geen eenheidsworst, maar een kleurrijk geheel van diverse leefstijlen. Die eigenheid, die verscheidenheid dát karakteriseert Steenwijkerland. En dat willen we zo houden.

De keuzes die we maken op het gebied van cultuur geven we met elkaar vorm. Het past bij onze ambitie voor een brede cultuurparticipatie. We schrijven niet voor, maar faciliteren, stimuleren en bieden mogelijkheden. Op die manier werken we toe naar een duurzame culturele sector die herkenbaar én bereikbaar is voor iedereen.

'Een herkenbaar, aantrekkelijk én breed aanbod van kunst en cultuur waar iedereen aan mee kan doen. Daar gaan we voor!'

Bijlage 1. Overzicht cultureel voorzieningenniveau.

Ons cultureel voorzieningenniveau is op peil. Wij hebben onze culturele infrastructuur getoetst aan het ringenmodel van Cor Wijn en stellen vast dat onze gemeente, bestaande uit de centrumgemeente Steenwijk (24.690 inwoners) en de 31 daarom heen liggende grotere en kleinere kernen, een cultureel voorzieningenniveau heeft dat past bij een gemeente van 43.500 inwoners (zie bijlage 1).

Wel zijn er ontwikkelingen binnen de verschillende beleidsterreinen en conclusies uit de sterkte/zwakte analyse die onze aandacht en inzet verdienen. De maatschappelijke kant en de economische pijler van kunst en cultuur verdienen extra aandacht. Hier liggen kansen om stappen te zetten en dat willen wij graag doen in goede samenwerking met onze partners in dit veld.

Onze vaste culturele infrastructuur wordt aangevuld én verrijkt door de vele jaarlijkse festivals en evenementen. Ook dat typeert Steenwijkerland. Hetzelfde geldt voor ons rijke culturele erfgoed. Het verhaal van het verdronken dorp Beulake in het Beulakerwiede, Rams Woerthe, 't Olde Maat Uus en de Rijksbergplaats voor kunstschaten in Paasloo, om een paar voorbeelden te noemen. Tel daarbij op de prachtige, afwisselende cultuurlandschappen – met onze parel het Nationaal Park Weerribben-Wieden – en we kunnen met elkaar constateren dat we mogen spreken van een rijk cultureel leven. De combinatie van cultuur, historisch erfgoed, natuur en toerisme zijn hiervoor belangrijke pijlers.

Culturele infrastructuur = het geheel van makers en bemiddelaars die culturele uitingen voortbrengen, presenteren, openbaar maken, verspreiden, faciliteren en dergelijke, inclusief de accommodaties en media die het publiek in staat stellen kennis te nemen van de uitingen.

De totstandkoming van de culturele infrastructuur is afhankelijk van de volgende factoren:

1. **Historie:** Voor culturele voorzieningen is doorgaans in het verleden al de basis gelegd.
2. **Ligging:** Op alle niveaus van grootte vindt men gemeenten die een aantal functies die, centraal voor een bepaald gebied, in zich verenigen
3. **Ambitieniveau:** Hoe hoog is het ambitieniveau van de beleidsmakers om cultuur in te zetten ten behoeve van de uitstraling en identiteit van de stad.

In de opbouw is geconstateerd dat er een opbouw is te herkennen van kernvoorzieningen die men overal aantreft (bibliotheek, stadhuis en dergelijke) en grootschalige voorzieningen die alleen in de grote steden kunnen worden gerealiseerd (museum voor moderne kunst). Op grond van de genoemde 4 factoren is het mogelijk geweest om tot een indeling te komen cultuurbeleid. De grenzen tussen de drie vormen zijn moeilijk aan te geven maar worden bij benadering afgeleid uit informatiemateriaal dat omtrent het voorzieningsniveau van kleinere en grotere gemeente voor handen was.

- *Kernachtig* gemeentelijk cultuurbeleid - < 30.000 inwoners
- *Uitgebreid* gemeentelijk cultuurbeleid tussen 30.000 en 90.000 inwoners
- *Allesomvattend* cultuurbeleid > 90.000 inwoners

Een greep uit de Festivals	Kopje Cultuur Open Monumentendag Corso's Schrijversfestival Steenwijkerland Rock around Giethoorn Dicky Woodstock Shantykorenfestival Stonehengefestival Pasar Malem	Boekenmarkt Gondelvaarten Steengoed Willemsoord Bluesfestival Giethoorn Dickensfestival	
	Kernachtig cultuurbeleid <30.000 inwoners	Uitgebreid cultuurbeleid 30.000-90.000 inwoners	Alomvattend cultuurbeleid > 90.000 inwoners
Podiumkunsten	Uitvoeringen voor de jeugd Schoolvoorstellingen Cultuurmenu Programmering De Meenthe	Multifunctionele accommodatie Dorpshuizen en mfc's in 19 kernen en wijken Meenthe Steenwijk Jazz/poppodium De Buze Steenwijk	Kernpodium/jazzmuziek - Kernpodium/ popmuziek Programmering theater en evenementenhal De Meenthe Danstheater Programmering De Meenthe Concertzaal/theaterzaal Meenthe Steenwijk Kleine zaal Meenthe Steenwijk Theaterwerkplaats - Theatergezelschappen - Muziekensembles
Film	n.v.t.	Bioscoop Steenwijk filmhuizen	Theater voor de artistieke waardevolle film incidenteel
Media en Letteren	Bibliotheek Stichting Openbare Bibliotheek Steenwijkerland en Zwarte Waterland met een hoofdvestiging in Steenwijk en met vestigingen en uitleenpunten in de gemeente.	Literaire activiteiten Schrijversfestival en activiteiten in de bibliotheek	Lokale televisie - Beurzen/opdrachten/prijzen voor schrijvers De tweejaarlijkse Bloem poëzieprijs

	Lokale Omroep Slos		
Cultureel erfgoed	<p>Monumenten Op dit moment heeft de gemeente Steenwijkerland 282 rijksmonumenten, 192 gemeentelijke monumenten en 3 beschermde stads- en dorpsgezichten (Vollenhove, Blokzijl en Giethoorn inclusief Jonen en Dwarsgracht). Verder loopt op dit moment het proces om de Koloniën van Weldadigheid (o.a. Willemsoord) op de UNESCO-lijst voor werelderfgoed te plaatsen.</p> <p>Oudheidkamer 5 musea en twee historische verenigingen</p> <p>Archieven Gemeentearchief en diverse archieven bij historische musea en historische verenigingen</p> <p>Archeologie In diverse musea</p>	Natuur- of cultuurhistorisch museum 5 musea, waarvan 1 museum met een bovenregionale functie, en twee natuuractiviteitencentra bij De Weerribben en De Wieden	Museum voor moderne kunst -
Beeldende kunst en bouwkunst	<p>Architectuur</p> <p>Vormgeving van de openbare ruimte Kunst in de openbare ruimte Beeldenroutes in Giethoorn en Blokzijl</p> <p>Tentoonstellingsruimte Bibliotheek</p>	Collectie Gemeentelijke kunstcollectie	- Opdrachten Incidenteel, kunst in de openbare ruimte in samenwerking met wijken en kernen Kunstenaarsinitiatieven
Amateurkunst en kunsteducatie	19 muziekverenigingen en meer dan 80 verenigingen op het overige gebied van de kunsten		

Festivals vinden overal plaats.

- Op basis van de VNG uitgave: “Gemeentelijk cultuurbeleid – een handreiking” door Cor Wijn.

